

STŘEDOČESKÉ MUZEUM V ROZTOKÁCH U PRAHY
Vás zve na výstavu

Galerie a Kabinet / 27. listopad 2010–30. leden 2011
Otevřeno denně mimo pondělí 10–18 hodin

Skleněné Vánoce

betlémy / ozdoby / podmalby

Betlémy a vánoční ozdoby patří k výrazným symbolům Vánoc. Zatímco skleněné ozdoby jsou považovány již za tradiční, betlémy ze skla jsou podstatně méně obvyklé. Běžným materiálem užívaným v betlémářství od minulosti je dřevo, papír, vosk, tragan, sádra a další hmoty, ale sklo se objevilo prakticky až ve 20. století. Modelování skleněných figurek u kahanu se rozšířilo po roce 1920 především na Železnobrodsku, kde navázalo na již existující domácí výrobu bižuterního zboží, tzv. vinutých perlí. Kvalitu začínající produkce ovlivnilo založení odborné sklářské školy v Železném Brodě, na které působil významný sklářský výtvarník Jaroslav Brychta, jenž se stal později průkopníkem dalších sklářských technik, hlavně však zavedl výrobu hutních figurek. Postupem času se při zobrazování betlémských námětů ve skle prosadily nejen kompozice sestavitelné z figurek, ale i kompaktní reliéfní objekty vzniklé odlitím skloviny do formy nebo tavením skla ve formě, či subtilní artefakty provedené technikou tiffany.

Cesta ke skleněné ozdobě na vánočním stromku nebyla jednoduchá. Zcela běžnými se staly koule, krápníky, zvonky a další tvary ze skla v českých domácnostech až ve druhé polovině 20. století. Výroba k nám přišla na počátku 20. století z německé Lauschy a prvními regiony, kde se ozdoby foukaly, byly Jizerské hory a Královédvorskó. Na Jablonecku byly vánoční

ozdoby spojeny s výrobou dutých perlí, určených v první řadě pro bižuterní účely. Kromě celoskleněných vánočních ozdob se montovaly i ozdoby kombinované s dalšími materiály, např. s žinylkou, kovovým vláknem, umělými hmotami, nebo jen ozdoby ze skleněného vlákna či kartonu sypaného skleněnou drtí.

Výstavu doplňují historické podmalby na skle s vánočními motivy, které tvořily přirozenou součást výzdoby interiéru ještě předtím, než u nás zdomácněly betlémy a ozdobené stromky.

28. 11. 2010

Adventní neděle se skláři

10.30

11.00–17.00

vernisáž výstavy Skleněné Vánoce
předvádění práce a prodej výrobků
profesionálních sklářů a výtvarníků
E. Vobořilová – modelování figurek u kahanu, Rautis a.s.
Kortan-sklo – montáž perličkových a vinutých ozdob
M. Lainová – malba na skle
H. Schmiedová, Z. Zíkl – tvorba technikou tiffany
komentované prohlídky s autorkami výstavy
vystoupení trubačů a rozsvícení vánočního stromu

Středočeský kraj

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy,
Zámek 1, 252 63 Roztoky, www.muzeum-roztoky.cz

